รายงานสถานการณ์การกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (กรกฎาคม - กันยายน 2569) และปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ตุลาคม 2568 – กันยายน 2569)

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) โดยกองนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน (กพช.) ขอรายงานสรุปภาพรวมสถานการณ์การกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ) ที่ กพช. ได้รับมอบหมายให้พิจารณาดำเนินการในไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (กรกฎาคม - กันยายน 2569) และปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ตุลาคม 2568 - กันยายน 2569) ดังนี้

1) ไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (กรกฎาคม - กันยายน 2569) มีจำนวนรวม 48 คดี โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ (1) การสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ให้กับพนักงานสอบสวน และการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ส่วนป้องปรามการเงินนอกระบบต่อพนักงานสอบสวนทั้งในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคเพื่อประกอบการดำเนินคดี จำนวน 38 คดี (2) การตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการหลอกลวงและฉ้อโกงประชาชนและประสานงานส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 คดี และ (3) การเป็นพยานในชั้นศาลในฐานะพยานโจทก์ (พนักงานอัยการ) ในคดีฐานความผิดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน จำนวน 4 คดี ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดของการดำเนินการสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้เพื่อประกอบการดำเนินคดีให้กับพนักงานสอบสวนและการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ต่อพนักงานสอบสวนในช่วงเวลาดังกล่าว มีจำนวนทั้งสิ้น 38 คดี โดยสามารถจำแนกออกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

(1) กรุงเทพมหานคร จำนวน 19 คดี

(2) นครราชสีมา พิษณุโลก เลย ลพบุรี และอุดรธานี จังหวัดละ 2 คดี

(3) กำแพงเพชร นนทบุรี สุราษฎร์ธานี ระยอง นครปฐม สิงห์บุรี ชลบุรี เพชรบูรณ์ และศรีสะเกษ จังหวัดละ 1 คดี

โดยพฤติการณ์ที่เป็นการกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

(1) การกู้ยืมเงินโดยเสนอผลประโยชน์ตอบแทน (ร้อยละ 15.79)

(2) การชักชวนเล่นแชร์ที่แอบแฝงแชร์ลูกโซ่ (ร้อยละ 13.16)

(3) การชักชวนลงทุนในหุ้น (ร้อยละ 10.53)

(4) การชักชวนลงทุนซื้อทองคำ (ร้อยละ 10.53)

(5) การชักชวนให้ออมเงินกินดอกที่มีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่ (ร้อยละ 5.26)

(6) การชักชวนลงทุนเก็งกำไรสกุลเงินดิจิทัล (ร้อยละ 2.63)

นอกจากนี้ สศค. ได้ดำเนินการให้คำปรึกษาและตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการเงินนอกระบบที่ผิดกฎหมายจากประชาชนทั่วไปผ่านช่องทางศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบและการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน โทร. 1359 ซึ่งในช่วงไตรมาสที่ 4 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ระหว่างช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2569) ได้ให้คำปรึกษาและตอบข้อสงสัยแก่ประชาชน มีจำนวน 20 สาย ดังนี้

(1) การชักชวนเล่นแชร์ที่แอบแฝงแชร์ลูกโซ่ จำนวน 2 สาย

(2) การชักชวนลงทุนเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 2 สาย

(3) การชักชวนลงทุนเก็งกำไรสกุลเงินดิจิทัล จำนวน 1 สาย

(4) เรื่องอื่น ๆ เช่น การเล่นแชร์ เป็นต้น จำนวน 15 สาย

2) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ตุลาคม 2568 - กันยายน 2569) มีจำนวนรวม 198 คดี ดังนี้ (1) การสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ให้กับพนักงานสอบสวนและการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ส่วนป้องปรามการเงินนอกระบบต่อพนักงานสอบสวนทั้งในกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาคเพื่อประกอบการดำเนินคดี จำนวน 150 คดี (2) การตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการหลอกลวงและฉ้อโกงประชาชนและประสานงานส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 19 คดี และ (3) การเป็นพยานในชั้นศาลในฐานะพยานโจทก์ (พนักงานอัยการ) ในคดีฐานความผิดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน จำนวน 29 คดี ทั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดของการดำเนินการสนับสนุนข้อมูลอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้เพื่อประกอบการดำเนินคดีให้กับพนักงานสอบสวนและการให้ปากคำของเจ้าหน้าที่ต่อพนักงานสอบสวนในช่วงเวลาดังกล่าว จำนวนทั้ง 150 คดี โดยสามารถจำแนกออกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

(1) กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คดี

(2) พิษณุโลก จำนวน 8 คดี

(3) เชียงใหม่ และลพบุรี จังหวัดละ 5 คดี

(4) นครราชสีมา นนทบุรี และร้อยเอ็ด จังหวัดละ 4 คดี

(5) ชลบุรี ชัยภูมิ และศรีสะเกษ จังหวัดละ 3 คดี

(6) กำแพงเพชร เชียงราย ตรัง นครปฐม ระยอง ราชบุรี ลำปาง เลย สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และอุดรธานี จังหวัดละ 2 คดี

(7) ขอนแก่น บุรีรัมย์ พิจิตร เพชรบูรณ์ มหาสารคาม ยโสธร สมุทรปราการ สุราษฎ์ธานี และอำนาจเจริญ จังหวัดละ 1 คดี

โดยพฤติการณ์ที่เป็นการกระทำความผิดภายใต้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินฯ ที่พบมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

(1) การชักชวนลงทุนในหุ้น (ร้อยละ 15.33)

(2) การกู้ยืมเงินโดยเสนอผลประโยชน์ตอบแทน (ร้อยละ 13.33)

(3) การชักชวนเล่นแชร์ที่แอบแฝงแชร์ลูกโซ่ (ร้อยละ 12)

(4) การชักชวนให้ออมเงินกินดอกที่มีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่ (ร้อยละ 10)

(5) การชักชวนลงทุนซื้อทองคำ (ร้อยละ 6.67)

นอกจากนี้ สศค. ได้ดำเนินการให้คำปรึกษาและตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการเงินนอกระบบที่ผิดกฎหมายจากประชาชนทั่วไปผ่านช่องทางศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบและการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน โทร. 1359 ซึ่งในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ระหว่างช่วงเดือนตุลาคม 2568 - กันยายน 2569) ได้ให้คำปรึกษาและตอบข้อสงสัยแก่ประชาชน จำนวน 139 สาย ดังนี้

(1) การชักชวนเล่นแชร์ที่แอบแฝงแชร์ลูกโซ่ จำนวน 6 สาย

(2) การชักชวนลงทุนเก็งกำไรอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 4 สาย

(3) การชักชวนเก็งกำไรสกุลเงินดิจิทัล จำนวน 1 สาย

(4) การชักชวนให้ออมเงินกินดอกที่มีลักษณะเป็นแชร์ลูกโซ่ จำนวน 1 สาย

(5) เรื่องอื่น ๆ เช่น การเล่นแชร์ เป็นต้น จำนวน 127 สาย

ทั้งนี้ ลักษณะการชักชวนให้ร่วมลงทุนที่พึงสังเกตได้ง่าย ๆ ว่าเป็นแชร์ลูกโซ่จะมีพฤติการณ์การชักชวนให้ร่วมลงทุน โดยสัญญาว่าจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ผู้ร่วมลงทุนในอัตราที่สูงกว่าปกติและสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ (อัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ในช่วงเดือนตุลาคม 2568 - กันยายน 2569 อยู่ที่ร้อยละ 3.25 ต่อปี) ดังนั้น หากประชาชนพบเห็นพฤติการณ์การชักชวนให้ร่วมลงทุนโดยเสนอให้ผลตอบแทนในอัตราที่สูง ให้พึงระมัดระวังและหลีกเลี่ยงอย่าเข้าร่วมลงทุนเด็ดขาด ถึงแม้ในระยะแรกผู้ร่วมลงทุนอาจจะได้รับผลตอบแทนตามสัญญาก็ตาม แต่สุดท้ายจะถูกฉ้อโกงทรัพย์ที่ลงทุนไปทั้งหมด เนื่องจากระยะแรกผู้ชักชวนจะหลอกล่อเพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อและนำเงินมาลงทุนเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งให้เหยื่อชักชวนผู้อื่นมาร่วมลงทุนต่อ ๆ กันไปอีก แต่สุดท้ายทั้งเหยื่อและผู้ร่วมลงทุนรายอื่น ๆ ก็ไม่ได้ผลตอบแทนตามสัญญาและยังสูญเสียเงินทุนที่เป็นเงินต้นไปอีก เนื่องจากไม่ได้มีการลงทุนจริงตามที่ชักชวน แต่เป็นการนำเงินของผู้ร่วมลงทุนรายใหม่ที่ถูกหลอกเช่นกันมาจ่ายหมุนเวียนให้กับผู้ลงทุนรายเก่าไปเรื่อย ๆ

สำหรับรูปแบบลักษณะการชักชวนการลงทุนที่เข้าข่ายเป็นแชร์ลูกโซ่ในรูปแบบลักษณะดังกล่าว กพช. ได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่เพื่อแจ้งเตือนประชาชนให้ทราบและระมัดระวังลักษณะการชักชวนการลงทุนในแต่ละรูปแบบเพื่อหลีกเลี่ยงและป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่อและต้องสูญเสียทรัพย์สินในที่สุด โดยประชาชนสามารถตรวจสอบพฤติการณ์ที่พึงต้องหลีกเลี่ยงได้ที่เว็บไซต์ สศค. (www.fpo.go.th) เว็บไซต์ กพช. (www.1359.go.th) และช่องทาง YouTube (ช่อง 1359.Official) ทั้งนี้ หากประชาชนพบเห็นพฤติการณ์ดังกล่าวหรือมีข้อสงสัยสามารถปรึกษาสอบถามหรือศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบและการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน โทร. 1359

กองนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบและการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน สายด่วน 1359 กด 3